

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4856/22
13.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Сање Пејовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Драган Благојевић, адвокат из Београда, Краљевића Марка 9, против туженог “Дунав Осигурање” а.д.о. Београд, Македонска 4, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 33892/20 од 19.05.2022. године, након одржане јавне расправе пред другостепеним судом, закључене 13.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 33892/20 од 19.05.2022. године у ставу првом, трећем и петом изреке.

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА тужбени захтев тужиоца АА, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени “Дунав Осигурање” а.д.о. Београд да тужиоцу АА исплати накнаду нематеријалне и материјалне штете и то:

- на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности у износу од 658.000,00 динара,
- на име претрпљених душевних болова због наружености у износу од 46.200,00 динара,
- на име изгубљене зараде због неспособности за рад у периоду од 22.12.2012.године до 01.09.2013.године и разлике зараде у периоду од 01.09.2013.године закључно са 30.11.2021.године у износу од 1.827.028,56 динара са законском затезном каматом од 22.12.2021. године до исплате;
- на име месечне новчане ренте почев од 01.12.2021.године у износу од 6.077,34 динара сваког месеца од 01. до 05. у месецу на текући рачун тужиоца бр. ... код “Erste Bank” а.д. Нови Сад, све док за то постоје услови,
- на име накнаде за туђу негу и помоћ у периоду од 22.12.2012. године до 01.09.2013. године у износу од 130.039,94 динара са законском затезном каматом од 22.12.2021. године до исплате, све у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца за исплату накнаде нематеријалне и материјалне штете и то:

- на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности за износ од 167.000,00 динара,
- на име претрпљених душевних болова због наружености за износ од 133.800,00 динара,
- на име претрпљених физичких болова за износ од 205.000,00 динара,
- на име претрпљеног страха за износ од 65.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 19.05.2022. године до исплате;
- на име изгубљене зараде за време неспособности за рад и разлике зараде са номинално обрачунатом каматом, за износ од 3.193.771,02 динара са законском затезном каматом почев од 22.12.2021. године до исплате,
- на име месечне новчане ренте сваког месеца од 01. до 05. у месецу на текући рачун тужиоца бр. ... код "Erste Bank" а.д. Нови Сад, све док за то постоје услови, за износ од 23.100,26 динара и
- на име накнаде за туђу помоћ и негу за износ од 137.377,13 динара, све са траженом каматом, **КАО НЕОСНОВАН**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.104.552,00 динара са законском затезном каматом почев од испуњености услова за извршење до исплате, у року од 15 дана од дана достављања одлуке.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 33892/20 од 19.05.2022. године, која је исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 33892/20 од 06.02.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од: 825.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, 180.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, 205.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и 65.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом од 19.05.2022. године до исплате.

Ставом другим изреке, делимично је одбијен тужбени захтев у делу да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од: 1.175.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, 820.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, 195.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и 85.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом од 19.05.2022. године до исплате, као неоснован.

Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од: 2.362.994,10 динара са законском затезном каматом од 22.12.2012. године до исплате на име изгубљене зараде за период од 22.12.2012. године до 10.04.2017. године; 2.657.805,48 динара са законском

затезном каматом од 22.12.2021. године до исплате на име разлике између зараде кв фризера и физичког радника на лакшим пословима за период од 11.04.2017. године до 30.11.2021. године; 29.177,60 динара на име месечне новчане ренте почев од 01.12.2021. године сваког месеца, с тим да тужени уплаћује сваког месеца унапред 01. до 05. у месецу на текући рачун тужиоца, све ближе наведено у том делу изреке, све док за то постоје законски услови и износ од 267.417,07 динара са законском затезном каматом од 22.12.2021. године на име накнаде за туђу негу и помоћ за период од 22.12.2012. године до 01.09.2013. године.

Ставом четвртим изреке, делимично је одбијен тужбени захтев у делу да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде за туђу негу и помоћ за период од 22.12.2012. године до 01.09.2013. године исплати износ преко досуђеног износа од 267.417,07 динара, до траженог износа од 297.417,07 динара, са законском затезном каматом од 22.12.2021. године, као неоснован.

Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.299.597,00 динара са законском затезном каматом почев од испуњености услова за извршење до исплате.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у ставу првом, трећем и петом изреке, због свих законских разлога. Тужилац је одговорио на жалбу туженог.

Испитујући правилност побијане пресуде, у смислу члана 386 ЗПП (“Сл. гласник РС” бр. 72/11, са изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је, сагласно члану 383 став 4 ЗПП, нужно заказати расправу пред другостепеним судом јер је првостепена пресуда већ једанпут укинута, с обзиром да је приликом доношења побијане пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, како се то основано указује жалбом туженог јер је изрека пресуде у побијаном делу неразумљива, противречи датим разлозима који су нејасни, па су докази који су изведени пред првостепеним судом морали бити поново изведени.

Према стању у предмету, пресудом Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.04.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од: 225.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, 310.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, 215.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 130.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом од 19.04.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, делимично је одбијен тужбени захтев у делу да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од: 3.775.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, 1.690.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, 585.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и 170.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом почев од 19.04.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, делимично је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од: 857.010,00 динара са законском затезном каматом од 10.04.2017. године до

исплате на име изгубљене зараде због трајне неспособности за рад за период од 22.12.2012. године до 10.04.2017. године; 17.490,00 динара почев од 11.04.2017. године сваког месеца, с тим да тужени наведене износе уплаћује сваког месеца унапред од 01. до 05. у месецу на текући рачун тужиоца док за то постоје услови на име месечне ренте због трајне неспособности за рад и 130.737,00 динара са законском затезном каматом почев од 10.04.2017. године до исплате на име накнаде за туђу негу и помоћ. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 318.390,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности одлуке о трошковима до исплате. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5885/18 од 07.11.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.4.2018. године у ставу другом, трећем и четвртм изреке. Решењем Врховног касационог суда Рев.3327/19 од 06.11.2019. године, укинуте су пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5885/18 од 07.11.2018. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.4.2018. године у ставовима другом, трећем и четвртм изреке и у том делу је предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Према изнетим разлозима у побијаној пресуди, 21.12.2012. године дошло је до саобраћајне незгоде, коју је проузроковао осигураник туженог управљајући брзином већом од дозвољене и под утицајем алкохола од 1,65 промила, возилом у ком се на месту сувозача налазио тужилац, који није био везан сигурносним појасом. У предметној незгоди тужилац је претрпео телесне повреде, које су у укупном дејству са медицинског аспекта квалификоване као тешке телесне повреде опасне по живот, услед којих је трпео страх и физичке болове, а код тужиоца су наступиле последице које су довеле до трајног умањења животне активности, као што је настала наруженост. Услед претрпљених повреда тужилац није способан да обавља послове фризера, већ само лакше послове физичког радника. Тужилац је вожњом са возачем у алкохолисаном стању свесно пристао и на ризик могућег настанка штетних последица јер спорном приликом није био везан сигурносним појасом, а како је узрок настанка штете искључиво изазван пропустом тужениковог осигураника, тужиочев допринос настанку штете износи 30%, у ком обиму се тужени ослобађа од одговорности.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, применом члана 154, 155, 173, 189, 192, 940, 941 и 277 Закона о облигационим односима, суд је донео одлуку као у изреци, ценећи обим умањења животне активности и степен наружености, интензитет и трајање страха и физичких болова код тужиоца и обим умањења тужиочеве радне способности, сагласно налазима и мишљењима судских вештака медицинске струке, прихватајући обрачун судског вештака економско-финансијске струке у погледу висине изгубљене зараде, накнаде за туђу помоћ и негу и номинално изражене затезне камате на тако обрачунате износе.

На одржаној расправи другостепени суд је поново извео доказе који су изведени пред првостепеним судом, па је након њихове оцене, у складу са одредбом члана 8 ЗПП, утврдио следеће чињенично стање.

У саобраћајној незгоди 21.12.2012. године, коју је проузроковао осигураник туженог ББ управљајући возилом осигураним код туженог, брзином већом од дозвољене и под утицајем алкохола од 1,65 промила, повређен је тужилац, који се

налазио на месту сувозача и којом приликом није био везан сигурносним појасом. Правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду К 1444/14 од 09.03.2015.године ББ је оглашен кривим за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 1 у вези члана 289 став 1 КЗ јер је приликом управљања моторним возилом, не придржавајући се прописа из члана 82 став 1, члана 42 став и члана 187 став 2 Закона о безбедности саобраћаја на путевима (које се односе на обавезе возача да држи безбедно одстојање од возила које се креће испред њега, да брзину возила прилагоди особинама и стању пута, видљивости, прегледности, атмосферским приликама, стању возила и терета, густини саобраћаја и другим саобраћајним условима, као што не сме да управља возилом у саобраћају на путу, нити да почне да управља под дејством алкохола), у стању алкохолне опијености са 1,65 промила алкохола у крви, управљао возилом левом саобраћајном траком коловоза Зрењанинског пута, брзином 97 км/х, када је дошао до кућног броја ..., непосредно иза раскрснице са улицом .., предњом десном страном возила ударио у задњу леву страну возила које је било заустављено на семафору због црвеног светла, а којим је управљао оштећени ВВ, услед чега је оштећени, овде тужилац, који се превозио на месту сувозача задобио телесне повреде органа и органских система које се квалификују као тешка телесна повреда, а оштећени ВВ повреде, које се збирно квалификују као лака телесна повреда, за које повреде је окривљени био свестан да могу наступити али је олако држао да неће наступити или да ће их моћи спречити.

Према дипломи Школе за негу лепоте Београд тужилац је школске 2006/2007 године завршио трећи разред за образовни профил модни фризер, а завршни испит је положио са оценом (3) добар.

Према наводима тужиоца, ББ је око 3,00 часа кренуо да одвезе тужиоца кући из ресторана „...“ јер је тужилац сутрадан радио прву смену у „...“, где је био на пробном раду 15 дана непријављено (речено му је да је пробни рад формалност и да ће након тога радити за плату од 27.000,00-28.000,00 динара месечно плус прековремени рад). У кафани су били са ББ девојком и њеном другарицом, пили су пиво, а тужиоцу ББ није деловао припито. Пре тога је тужилац радио као ... на одређено време за плату од 25.000,00 до 26.000,00 динара до истека уговора, а потом није радио јер није било посла. Након завршетка школе 2006.године тужилац није радио, да би се 2008.године се запослио на пумпи као точилац горива, затим као инкасант у кладионионици, потом као магационер.

Тужиоцу је 31.01.2014.године од стране туженог исплаћен износ од 375.000,00 на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, износ од 250.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од 200.000,00 динара на име претрпљеног страха, а по пресуди Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.04.2018. године у односу на део којим жалбом није побијана, исплаћен износ од 225.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, износ од 310.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености, износ од 215.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од 130.000,00 динара на име претрпљеног страха.

Према налазу и мишљењу комисије Института за судску медицину, Медицинског факултета – Универзитета у Београду од 05.09.2016. године и допуне

налаза и мишљења од 27.10.2017. године и 10.11.2017. године, тужилац је у предметној незгоди задобио повреде главе и лица (прелом костију крова и основице лобање и костију лица, што је било праћено повредом садржаја лобањске дубље, померањем десне очне јабучице и повредом тврде лобањске дубље и истицањем мождане течности) и вишеделни прелом тела десне бутне кости, што представља тешку телесну повреду опасну по живот. Услед задобијених повреда тужилац је трпео физичке болове јаког интензитета укупно 11 дана (од задобијања повреда око 3 дана, а потом по један дан након сваке операције учињене ради санирања прелома бутне кости и то приликом постављања, а потом уклањања фиксатора, постављања, корекције и уклањања имобилизационих удлага – шина), у току хируршког лечења прелома костију лица, те након операције (при којој је отворана лобањска дубља ради реконструкције преломљених одломака чеоне кости и костију основице лобање), затим је трпео болове средњег интензитета укупно 35 дана (око 25 дана у иницијалној фази након повређивања, као и око 10 дана након операције извршене у августу 2013. године). У току најмање 2 месеца физички болови слабијег интензитета су били стално присутни а потом су повремено ишчезавали, а повремено су били присутни у виду пробода, жигања, при извођењу покрета физикалним терапијама, променама времена, те је ове болове тужилац укупно трпео око 7 месеци. Поред наведеног, тужилац је после одстрањивања спољашњег фиксатора у августу 2013. године током физикалног третмана повремено трпео физичке болове слабијег до средњег интензитета краћег трајања, око 1 час по третману. Тужилац је повремено трпео болове слабијег интензитета праћене неугодним сензацијама – трњењем, пробадањем у пределу лица и главе, који су присутни посебно при промени времена и нижој температури, као и болове слабијег интензитета у десној ноzi, при већем оптерећењу као што су дужи ход и стајање и промена времена, а тужилац ће их трпети и убудуће. Услед задобијених повреда тужилац је трпео страх јаког интензитета у трајању од пар сати од момента када му се у потпуности разбистрила свест до комуникације са медицинским особљем и породицом, а затим је трпео секундарни страх високог интензитета у трајању од недељу дана, а потом средњег интензитета наредна 2 месеца, да би након тога трпео страх слабијег интензитета у виду забринутости за исход лечења који је трајао до краја активног лечења и рехабилитације. Када је тужилац поново оперисан у јануару 2014. године ради даљег санирања прелома костију лица трпео је пре операције страх средњег интензитета у трајању око 2 дана, а након операције страх слабијег интензитета током недељу дана.

Код тужиоца су услед претрпљених повреда наступиле трајне последице које се огледају у ожиљно деформишућим оштећењима лица која су праћена функционалним сметњама у јаком степену, затим у умањењу видне способности и двосликама, ограниченом отварању уста, поремећају функција чула мириса, у лакостепеном скраћењу десне ноге за око 2 цм, као и лакостепеном умањењу обима покрета у зглобовима десне ноге – куку и колону, што је све довело до трајног умањења животне активности од 54%. Као трајне последице претрпљених повреда присутни су ожиљци на кожи, поглавини, лицу и врату, што је довело до ожиљно деформишућих оштећења са функционалним сметњама, па је присутна деформација десне пирамиде и асиметрија лица услед импресије јагодичног предела десно, као и ожиљне промене на доњим удовима, те лаког степена гегања при ходу због скраћења десне ноге, што узрокује естетску измењеност у смислу наружености тежег степена. Код тужиоца је постојала потреба за туђом негом и помоћи све до оперативног острањивања спољашњег

фиксатора у августу 2013. године, при устајању из постеље ради обављања физиолошких и других потреба у кући, као и при одржавању личне хигијене. Правилним коришћењем сигурносног појаса би повреде главе и лица највероватније биле избегнуте, а уколико би до повреда дошло њихова опсежност би у значајној мери била редукована, па самим тим и последице повреда.

Према налазу и мишљењу Комисије за судско-медицинско вештачење Института за медицину рада Србије “Др Драгомир Карајовић” од 13.08.2021. године због последица од задобијених повреда током саобраћајне незгоде 21.12.2012. године, тужилац је потпуно радно неспособан за обављање послова фризера (100%), а као последица претрпљених повреда код тужиоца постоји делимично умањење опште радне способности и оно износи 40%. Тужилац није способан за сва тешка физичка оптерећења и напрезања (за доношење и дизање терета изнад 7 кг у једном захвату), као ни за рад у принудним положајима тела, дуготрајно стајање и ходање и рад дужи од 8 сати, није способан за послове који захтевају стереовид (рад на на висини, управљање средствима унутрашњег транспорта), док је способан за послове магационера и друге лакше послове ван наведених ограничења.

Према налазу и мишљењу судског вештака за економско-финансијску област Радише Питулића од 13.01.2022. године, изјашњењу од 05.04.2022.године и допуни налаза од 26.10.2023. године, висину месечне зараде за КВ раднике коефицијент 0,902 у периоду од 22. децембра 2012. године до 10. априла 2017. године (за који период је тужилац тврдио да је био неспособан за рад) чини укупан износ од 2.603.950,00 динара, с тим што су појединачни месечни износи наведени у табели број 2 налаза, у колони 3, а на износе зараде за КВ раднике у наведеном периоду обрачуната је законска затезна камата почев од краја месеца на који се зарада односи до 21.12.2021. године у износу од 1.746.603,53 динара. Обрачуната је и просечна висина месечне зараде за КВ раднике у периоду од 11. априла 2017. године закључно са месецом новембром 2021. године и представља износе који су ближе наведени у табели број 3 колона 3 по месецима, а што сабирањем наведених износа укупно чини 3.475.223,87 динара. У табели 2, колона 5 налаза судски вештак је обрачунао разлику између зараде за КВ радника и зараде која је тужиоцу исплаћена у периоду од 11.04.2017. године до 30.11.2021. године у износу 2.149.527,34 динара, као што је на тај износ обрачунао законску камату до 21.12.2021. године у износу од 508.284,14 динара, укупно 2.657.805,48 динара.

У табели бр. 2 колона 4 су наведени износи зараде који су тужиоцу исплаћени за период од 22.12.2012. закључно са 10.04.2017. године што износи 412.230,03 динара. Од 11.04.2017. до новембра 2021. исплаћена зарада је опредељена појединачно: од 11.04. до 30.04. износи 17.198,08 динара, за мај 2017.године 25.822,94 динара, за јун 2017.године 25.822,94 динара, за јул 2017.године 25.822,94 динара, за август 2017. године 25.822,94 динара, за септембар 2017.године 25.822,94 динара, за октобар 2017. године 25.822,94 динара, за новембар 2017.године 25.822,94 динара, за децембар 2017.године 25.822,94 динара, за јануар 2018.године 6.426,42 динара, за фебруар 2018. године 6.426,42 динара, за март 2018.године 6.426,42 динара, за април 2018.године 6.426,42 динара, за мај 2018.године 6.426,42 динара, за јун 2018.године 6.426,42 динара, за јул 2018.године 6.426,42 динара, за август 2018.године 6.426,42 динара, за септембар 2018.године 6.426,42 динара, за октобар 2018.године 6.426,42 динара, за новембар 2018. године 6.426,42 динара, за децембар 2018.године 6.426,42 динара, за јануар 2019.

године 16.019,51 динара, за фебруар 2019.године 16.019,51 динара, за март 2019.године 16.019,51 динара, за април 2019.године 16.019,51 динара, за мај 2019.године 16.019,51 динара, за јун 2019.године 16.019,51 динара, за јул 2019.године 16.019,51 динара, за август 2019.године 16.019,51 динара, за септембар 2019.године 16.019,51 динара, за октобар 2019.године 16.019,51 динара, за новембар 2019.године 16.019,51 динара, за децембар 2019.године 16.019,51 динара, за јануар 2020.године 28.117,42 динара, за фебруар 2020.године 28.117,42 динара, за март 2020.године 28.117,42 динара, за април 2020.године 28.117,42 динара, за мај 2020.године 28.117,42 динара, за јун 2020. године 28.117,42 динара, за јул 2020.године 28.117,42 динара, за август 2020.године 28.117,42 динара, за септембар 2020.године 28.117,42 динара, за октобар 2020.године 28.117,42 динара, за новембар 2020.године 28.117,42 динара, за децембар 2020.године 28.117,42 динара, за јануар 2021.године 45.200,23 динара, за фебруар 2021.године 45.200,23 динара, за март 2021.године 45.200,23 динара, за април 2021.године 45.200,23 динара, за мај 2021.године 42.159,55 динара, за јун 2021.године 45.365,71 динара, за јул 2021.године 45.365,71 динара, за август 2021.године 45.365,71 динара, за септембар 2021.године 45.365,71 динара, за октобар 2021.године 45.365,71 динара, за новембар 2021.године 45.365,71 динара, што простим сабирањем чини 1.325.696,53 динара а са износом од 412.230,03 динара, чини износ од 1.737.926,56 динара. Судски вештак је у односу на износе разлике зараде од децембра 2020. године до новембра 2021. године (период од 12 месеци према подацима из табеле 3), обрачунао просечну вредност која износи 29.177,60 динара, коју вредност опредељује као износ ренте за убудуће почев од 01.12.2021.године. Висина накнаде за туђу негу и помоћ у периоду од 22.12.2012. године до 01.09.2013. године, тј. у периоду када је тужиоцу била потребна таква помоћ због задобијених повреда, износи 130.039,94 динара, а законска затезна камата до 21.12.2021. године износи 137.377,13 динара, укупно 267.417,07 динара.

Према допуни налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке од 26.10.2023.године, током расправе пред другостепеним судом, просечна висина месечне нето зараде за НК раднике коефицијент 0,645, у периоду од 22.12.2012.године закључно са новембром 2021.године, износи 4.347.925,35 динара, све ближе наведено по месецима у табели 2, колона 3 која је саставни део допунског налаза и мишљења судског вештака.

Одредбом члана 154 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, док члан 155 истога закона прописује да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета). Члан 192 став 1 ЗОО прописује да оштећеник који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била, има право на смањену накнаду.

Одредбом члана 941 ЗОО прописано је да у случају осигурања од одговорности, оштећено лице може захтевати непосредно од осигуравача накнаду штете коју је претрпело догађајем за који одговара осигураник, али највише до износа осигуравачеве обавезе (став 1); Оштећено лице има, од дана када се догодио осигурани случај, сопствено право на накнаду из осигурања те је свака доцнија промена у правима осигураника према осигуравачу, без утицаја на право оштећеног лица на накнаду. Одредбом члана 189 ЗОО прописано је да оштећеник има право како на накнаду

обичне штете, тако и на накнаду измакле користи (став1); Висина накнаде штете одређује се према ценама у време доношења судске одлуке, изузев када закон одређује шта друго (став 2); При оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем (став 3). Одредбом члана 195 ЗОО прописано је да ко другоме нанесе телесну повреду или му наруши здравље, дужан је накнадити му трошкове око лечења и друге потребне трошкове с тим у вези, као и зараду изгубљену због неспособности за рад за време лечења (став 1). Ако повређени због потпуне или делимичне неспособности за рад губи зараду, или су му потребе трајно повећане, или су могућности његовог даљег развијања и напредовања уништене или смањене, одговорно лице дужно је плаћати повређеном одређену новчану ренту, као накнаду за ту штету. Одредбом члана 200 ЗОО прописује да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству (став 1). Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (став 2).

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, имајући у виду цитиране законске одредбе, другостепени суд је донео одлуку као у изреци.

Повређивање тужиоца као лица које се превозило на месту сувозача, возилом које је осигурано код туженог, последица је пропуста на страни осигураника туженог који је изазвао опасну саобраћајну ситуацију, за шта тужени као осигуравач одговара, док је тужилац пропустом да буде везан сигурносним појасом допринео настанку штете. Међутим, код чињенице да је осигураник туженог приликом управљања моторним возилом проузроковао настанак опасне саобраћајне ситуације тако што се није придржавао прописа о безбедности саобраћаја, супротно жалбеним наводима туженог, допринос тужиоца насталој штети као сувозача у возилу не може прећи 30 %. Притом су наводи тужиоца, да није било приметно да је осигураник туженог у припитом стању иако су попили пиво, оцењени су као јасни, искрени и убедљиви, јер се поступање појединаца под дејством алкохола разликује и није нужно да за околину такво стање буде приметно, док у налазу и мишљењу судских вештака медицинске струке није исказан такав степен вероватноће за закључак да би повређивање тужиоца у пределу главе, у случају да је тужилац био везан сигурносним појасом, изостало. При свему изнетом, не може се занемарити чињеница да је тужилац поред повреде главе доживео тешку телесну повреду у виду вишеструког прелома бутне кости, за коју судски вештаци медицинске струке нису истицали да би употребом сигурносног појаса била избегнута или би настала у мањем обиму.

Применом критеријума из члана 200 став 2 ЗОО, у време доношења првостепене пресуде, разлику до пуног износа накнаде на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности код тужиоца, представља износ од 658.000,00 динара за који је овај суд усвојио тужбени захтев, док је за износ од 167.000,00 динара до

досуђених 825.000,00 динара, тужбени захтев одбио. Приликом одлучивања овај суд је пошао од тога да је тужиоцу 31.01.2014. године исплаћено 375.000,00 динара, када је правичну накнаду по том основу чинио износ од 1.500.000,00 динара (што умањено за 30 % сразмерно тужиоцевом доприносу насталој штети чини 1.050.000,00 динара), из чега следи да је тужилац на тај начин обештећен 36 %. По пресуди Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.04.2018. године у делу у коме је постала правноснажна, тужиоцу је по истом основу исплаћен износ од 225.000,00 динара, па с обзиром да је у то време правичну накнаду чинио износ од 1.800.000,00 динара (што умањено за 30 % сразмерно његовом доприносу износи 1.260.000,00), тужилац је на тај начин обештећен још 17 % (укупно 53 %), због чега разлику од 47 % у односу на износ накнаде од 2.000.000,00 динара, колико би у време побијане пресуде тужиоцу било правично досудити за тај вид штете, чини износ од 940.000,00 динара, који се има смањити за 30 % сразмерно доприносу тужиоца насталој штети, што чини досуђени износ од 658.000,00 динара.

Како је у време доношења пресуде Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.04.2018. године правичну накнаду на име претрпљених душевних болова због наружености представљао износ од 500.000,00 динара (што умањено за 30 % чини износ од 350.000,00), тужилац је досуђеним износом од 310.000,00 динара по том основу обештећен 88 %. С обзиром да у време доношења побијане одлуке правичну накнаду чини износ од 550.000,00 динара (што умањено за 30 % чини износ од 385.000,00 динара), разлику од 12 % представља износ од 46.200,00 динара, колико је овом пресудом тужиоцу досуђено на име накнаде за претрпљене душевне болове због наружености, док је преко тог износа, до тражених 180.000,00 динара, за износ од 133.800,00 динара, тужбени захтев одбијен.

С обзиром да је 31.01.2014. године на име претрпљених физичких болова тужиоцу исплаћено 250.000,00 динара, а правичну накнаду је у том моменту представљао износ од 400.000,00 динара, (што са умањењем од 30% сразмерно доприносу тужиоца насталој штети чини 280.000,00 динара), следи да је тужилац на тај начин обештећен 89 %. Исплатом износа од 215.000,00 динара по пресуди Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.04.2018. године, када је правичну накнаду по том основу чинио износ од 450.000,00 динара (од чега 30% мање чини 315.000,00 динара), би чинила 68 % правичне накнаде за тај вид штете и значи да је тужилац за тај вид штете обештећен, због чега је тужбени захтев тужбени захтев за исплату накнаде на име претрпљених физичких болова у износу од 205.000,00 динара, одбијен као неоснован.

Тужилац је исплатом износа од 200.000,00 динара 31.01.2014. године обештећен на име накнаде за претрпљени страх 75 %, с обзиром да је у то време правичну накнаду за наведени вид штете чинио износ од 380.000,00 динара (што умањено за 30 % чини 266.000,00 динара), док је исплатом по пресуди Првог основног суда у Београду П 25413/13 од 19.04.2018. године у износу од од 130.000,00 динара, с обзиром да је правичну накнаду по том основу чинио износ од 420.000,00 динара (што умањено за 30 % сразмерно доприносу тужиоца насталој штети чини 294.000,00 динара), што је 44 % правичне накнаде. С обзиром да је тужилац обештећен у погледу накнаде штете за претрпљени стах тужбени захтев тужиоца да му се по том основу исплати разлика накнаде у износу од 65.000,00 динара, са каматом од пресуђења до исплате, одбијен је

као неоснован.

Жалбени суд је прихватио изведене писане доказе као ваљане и подобне, ценећи при томе да парничне странке њихову веродостојност нису довеле у сумњу, као што је исказ тужиоца оценио као искрен, потпун и сагласан осталим изведеним доказима. Такође, суд прихвата као јасне, потпуне и аргументоване налазе и мишљења комисије Института за судску медицину, Медицинског факултета – Универзитета у Београду од 05.09.2016. године и комисије за Судско-медицинско вештачење Института за медицину рада Србије “Др Драгомир Карајовић” од 13.08.2021. године, у погледу интензитета и трајања физичких болова и страха код тужиоца, обима умањења животне активности, радне способности и наружености, које су настале код тужиоца као последица повређивања, као сагласне осталим изведеним доказима.

Прихваћен је, такође, налаз и мишљење судског вештака економско-финансијске струке у делу који се односи на обрачун просечне зараде која је на територији Града Београда у периоду од 22.12.2012.године закључно са новембром 2021.године исплаћивана за неквалификовани рад (НК радника), у износима који су ближе наведени у табели 2 колона 2 допуне налаза и мишљења од 26.10.2023.године, што укупно износи 4.347.925,35, као и у погледу обрачуна зараде која је тужиоцу исплаћена у наведеном периоду, ближе означени у табели 2, колона 4 и табели 3, колона 4 налаза и мишљења од 13.01.2022.године, што укупно износи 1.737.926,56 динара. Сагласно томе, износ од 2.609.998,56 динара (за период привремене спречености за рад тужиоца почев од 22.12.2012.године до 01.09.2013.године, као и разлике између остварене зараде са преосталом радном способношћу и зараде коју би остварио да није било повређивања у периоду од 01.09.2013.године закључно са 30.11.2021.године) представља разлику између просечне месечне нето зараде за НК раднике коју је вештак обрачунао у износу од 4.347.925,35 динара и зараде односно накнаде зараде коју је тужилац остварио у износу од 1.737.926,56 динара, па када се износ од 2.609.998,56 динара умањи за 30% сразмерно доприносу тужиоца насталој у зараде добија се износ од 1.825.028,56 динара, који је тужиоцу по том основу досуђен. Налаз и мишљење судског вештака економско-финансијске струке је прихваћен и делу у коме је судски вештак обрачунао износ накнаде за туђу помоћ и негу за период од 22.12.2012.године закључно са 01.09.2013.године у укупном износу од 130.039,94 динара, ближе означено у табели 4 налаза од 13.01.2022.године, у ком делу је тужбени захтев усвојен. На досуђене износе материјалне штете од 1.825.028,56 динара и 130.039,94 динара, тужиоцу је применом члана 277 ЗОО досуђена камата почев од 22.12.2021.године, у границама у којима је камату потражиовао на износ главног дуга.

Приликом одлучивања је жалбени суд пошао од тога да се обим зараде коју повређени губи услед трајно умањене радне способности, има ценити по принципу еквивалентности између оствариваног прихода од рада на пословима на којима се оштећени радио пре повређивања и могућег прихода на основу преостале радне способности. Тужилац је 2006. године стекао диплому фризера у школи за негу и лепоту, а пуних 6 година до повређивања, према изведеним доказима није показао намеру да се тим послом бави, већ је напротив обављао физичке послове и то претежно послове магационера који улазе у круг (лакших) послова неквалификованог радника, за такву врсту посла је обављао пробни рад и у време повређивања. Како тужилац након повређивања може обављати лакше послове неквалификованог радника, висину

изгубљене зараде тужиоца може представљати само разлика између зараде коју је тужилац остварио и просечне зараде за послове неквалификованог радника које је обављао пре повређивања. Тужилац је са преосталом радном способношћу ограничен у избору послова неквалификованог радника, које је обављао пре повређивања јер не може да обавља рад у трајању преко 8 сати, са преношењем терета изнад 7 кг у једном захвату, као и рад у принудним положајима тела, на пословима који подразумевају дуготрајно стајање и ходање, као што није способан за послове који захтевају стереовид (рад на на висини, управљање средствима унутрашњег транспорта), дакле, тужилац није у могућности да пронађе боље плаћени посао ради остварења зараде у оквирима просечне зараде за посао неквалификованог радника.

Наведену штету ће тужилац трпети и убудуће у износу од 6.077,84 динара. Ако се има у виду да висина просечне месечне зараде за НК раднике у периоду од децембра 2020.године године закључно са новембром 2021.године (12 месеци) простим сабирањем износа из табеле допунског налаза и мишљења даје укупан износ од 627.454,07 динара, док је тужилац у истом периоду остварио зараду од 523.271,91 динар (до чега се долази простим сабирањем износа из табеле 2, колона 4 и табеле 3, колона 4 налаза и мишљења од 13.01.2022.године), основицу за обрачун дванаестомесечне разлике зараде за период који је претходио обрачуну ренте чини износ од 104.182,16 динара, па разлику месечне зараде коју је тужилац онемогућен остваривати услед повређивања почев од 01.12.2021.године, представља износ од 8.681,84 динара, што умањено за за 30 % сразмерно доприносу тужиоца насталој штети чини досуђени износ ренте од 6.077,84 динара.

Према схватању жалбеног суда, а сагласно напред изнетом, тужилац радњама осигураника туженог није спречен у остварењу зараде КВ фризера јер такав посао никада није радио односно зараду КВ фризера никада није остваривао, а имајући у виду и да је реч о струци која подразумева континуиране активности у циљу стицања практичних знања и праћења новитета, не може се говорити ни о томе да су могућности тужиоцевог даљег развијања и напредовања у фризерској струци уништене или смањене повређивањем, односно да је заустављен у напредовању. Из наведеног, следи да зарада коју тужилац губи не представља разлику између просечне зараде НК радника (односно зараде коју је примао) и зараде КВ радника, због чега није могао бити прихваћен део налаза и мишљења судског вештака у коме је у табели 2 колона 3 и табели 3 колона 3, изнео обрачун просечних износа зараде за КВ фризера, односно разлику између остварене зараде тужиоца и просечне зараде КВ фризера. Налаз и мишљење судског вештака економско-финансијске струке није прихваћен ни у делу у коме је опредељен износ дванаестомесечне просечне разлике зараде у износу од 29.177,60 динара, као износ ренте за убудуће почев од 21.12.2021.године јер је тај износ обрачунат у односу на износе разлике између остварене зараде тужиоца, односно зараде за неквалификовани рад и зараде за КВ фризера.

Не може се прихватити део налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке у коме је на износе зараде за КВ раднике у наведеном периоду обрачуната законска затезна камата за период од 22.12.2012. године до 10.04.2017.године, почев од краја месеца на који се зарада односи до дана вештачења, што чини износ од 1.746.603,53 динара, као и за период од 11.04.2017. године до 30.11.2021. године, што чини износ од 508.284,14 динара, као и део налаза који садржи

обрачун законске затезне камате на износ накнаде за туђу негу и помоћ у износу од 137.377,13 динара. Осим што изгубљену зараду тужиоца, из изнетих разлога не може представљати разлика до износа зараде за квалификованог фризера, у табели 2, колона 6, табела 3 колона 6 и табела 5 колона 3 налаза (које је судски вештак предвидео за обрачун законске затезне камате), подаци нису попуњени, па се не може закључити на који начин је камата обрачуната, нити се то може закључити из каматног листа који је уз налаз достављен, што је предуслов за поштовање забране досуђивања камате на камату. Такође, у моменту изнетог обрачуна камата није била потраживана као главни дуг, па се судски вештак на тај начин упустио у решавање правног питања.

С обзиром на изнето, тужбени захтев за исплату изгубљене зараде тужиоца за време привремене спречености за рад и разлике између зараде односно накнаде коју је осварио у периоду од повређивања закључно са 30.11.2021 године, преко досуђеног износа а за износ од 3.193.771,02 динара (који садржи и обрачунату номинално изражену камату), ренте за убудуће у погледу износа од 23.100,26 динара, као и туђе помоћи и неге у износу од 137.377,13 динара (који износ представља обрачунату номинално изражену камату), са траженом каматом, одбијен је као неоснован.

Суд је имао у виду да је тужилац у поднеску од 27.11.2023.године истакао евентуални тужбени захтев за исплату износа од 4.347.925,35 динара, који је судски вештак економско-финансијске струке обрачунао као просечну нето зараду неквалификованог радника у периоду од 21.12.2012.године закључно са 30.11.2021.године, али налази да то није од утицаја за одлучивање, с обзиром да је износ који је наведен као тужбени захтев за случај да суд основни тужбени захтев не усвоји, већ саджан у истакнутом тужбеном захтеву, па не може имати карактер захтева из члана 197 став 2 ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 391 став 1 и 383 став 4 ЗПП одлучено је као у ставу првом, другом и трећем изреке.

Тужиоцу су с обзиром на укупан исход парнице, трошкови досуђени у ставу четвртом изреке на име награде за рад адвоката применом члана 154, 155 и 163 ЗПП и то за састав тужбе у износу од 22.500,00 динара, састав 13 образложених поднесака у износима по 22.500,00 динара, приступ на 12 одржаних рочишта у износима по 24.000,00 динара, 6 неодржаних рочишта по 12.750,00 динара, састава жалбе и ревизије по 45.000,00 динара, трошкове вештачења од 202.040,00 динара и трошкове таксе на тужбу и пресуду по 66.506,00 динара, укупно 1.104.552,00 динара, све применом АТ и ТТ у време доношења побијане одлуке.

Парничним странкама нису признати трошкови другостепеног поступка имајући у виду његов исход, применом члана 165 у вези са чланом 153 ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић